

УПОВНОВАЖЕНИЙ ІЗ ЗАХИСТУ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ

01001, м. Київ, провулок Музейний, 12, ел. пошта: Kremin@kmu.gov.ua

№ 137/11/20 Від 05.11 2020 р.

Чернігівська обласна рада

25 жовтня 2020 року відбулися чергові місцеві вибори, на яких громадяни обрали депутатів сільських, селищних, міських, районних і обласних рад та сільських, селищних і міських голів.

У зв'язку з цим, дозвольте привітати депутатів нового скликання та побажати плідної праці на благо України та місцевого самоврядування.

Надзвичайно важливо, щоб від початку своєї роботи новообрані органи місцевого самоврядування, депутати та посадові особи були ознайомлені з вимогами законодавства.

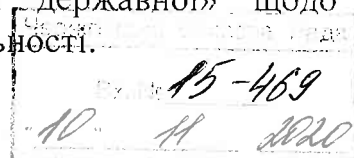
16 липня 2019 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Відповідно до частини першої статті 49 зазначеного Закону з метою сприяння функціонуванню української мови як державної у визначених Законом сферах суспільного життя на всій території України діє Уповноважений із захисту державної мови.

Завданнями Уповноваженого є захист української мови як державної, а також захист права громадян України на отримання державною мовою інформації та послуг у сферах суспільного життя, визначених Законом, усунення перешкод та обмежень у користуванні державною мовою.

Пунктом 2 частини першої статті 53 Закону передбачено, що Уповноважений надає висновки та рекомендації органам державної влади та органам місцевого самоврядування щодо застосування державної мови в їх діяльності.

Чітке виконання вимог Закону значною мірою залежить від поінформованості людей, яких ці вимоги стосуються, а також від контролю за їх виконанням.

У зв'язку з цим, прошу довести зміст цього листа та доданих рекомендацій до усіх депутатів, працівників апарату та інших виконавчих органів обласної ради, а також вжити в межах повноважень, передбачених Законом, додаткових організаційних, інформаційних та інших заходів щодо забезпечення виконання головою, заступниками голови, депутатами та працівниками виконавчих органів Чернігівської обласної ради, а також підприємствами, установами та організаціями, що належать до сфери управління Чернігівської обласної ради, вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» щодо обов'язкового застосування державної мови у їхній діяльності.

Також звертаю увагу, що відповідно до пункту 2 частини четвертої статті 49 Закону Уповноважений із захисту державної мови забезпечує моніторинг виконання законодавства про державну мову, державних цільових програм забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної.

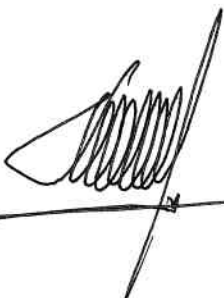
Інформую, що на виконання вимог Закону та з метою здійснення Уповноваженим повноважень із захисту державної мови постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 817 затверджено Порядок здійснення Уповноваженим із захисту державної мови контролю за застосуванням державної мови органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, а постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 819 затверджено Порядок взаємодії Уповноваженого із захисту державної мови з органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування.

З огляду на це, звертаюся до вас із пропозицією тісної взаємодії в питанні неухильного виконання законодавства про державну мову та сподіваюсь на плідну співпрацю.

Додаток: на 3 арк.

З повагою

**Уповноважений із захисту
державної мови**

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke, positioned above a solid horizontal line.

Тарас КРЕМІНЬ

**Рекомендації Уповноваженого із захисту державної мови
щодо норм Закону України «Про забезпечення функціонування української
мови як державної», які стосуються застосування державної мови у
діяльності органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та
організацій комунальної форм власності**

1. Згідно з пунктами 2, 3, 4, 13, 14, 15 та 16 частини першої статті 9 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (далі – Закон) володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків зобов'язані депутати місцевих рад, посадові особи органів місцевого самоврядування, державні службовці, голови місцевих державних адміністрацій, їх перші заступники та заступники, керівники закладів освіти всіх форм власності, педагогічні, науково-педагогічні і наукові працівники, крім іноземців чи осіб без громадянства, які запрошені до закладів освіти та/або наукових установ та працюють на тимчасовій основі як наукові, педагогічні, науково-педагогічні працівники або викладачі іноземної мови, медичні працівники державних і комунальних закладів охорони здоров'я, посадові та службові особи підприємств, установ і організацій комунальної форм власності.

Відповідно до частини першої статті 12 Закону робочою мовою діяльності органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій комунальної форми власності, у тому числі мовою засідань, заходів, зустрічей та мовою робочого спілкування, є державна мова.

Частиною шостою статті 27 Закону визначено, що інтернет-представництва (в тому числі веб-сайти, веб-сторінки в соціальних мережах) органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій комунальної форм власності виконуються державною мовою. Версія інтернет-представництва державною мовою повинна мати не менше за обсягом та змістом інформації, ніж іншомовні версії, та завантажуватись за замовчуванням для користувачів в Україні.

Звертаю також увагу на те, що відповідно до вимог чинних на сьогодні абзацу 2 пункту 2 та пункту 16 Порядку оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.01.2002 № 3, пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 04.01.2002 № 3 та п. 6.2. Порядку функціонування веб-сайтів органів виконавчої влади, затвердженого наказом Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України, Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 25.11.2002 № 327/225 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29.12.2002 за № 1022/7310 (із змінами і доповненнями) наявність української версії веб-сайтів (сторінок) органів влади є обов'язковою, а інформація на офіційних веб-сайтах (веб-порталах) подається українською мовою.

З огляду на це, наголошую на необхідності наявності у всіх органів місцевого самоврядування, а також підприємств, установ та організацій комунальної форм власності веб-сайтів (веб-сторінок) у мережі Інтернет державною мовою.

2. Відповідно до статті 13 Закону мовою **нормативно-правових актів і актів індивідуальної дії, діловодства і документообігу органів місцевого самоврядування є державна мова. Мовою локальних актів, що регулюють діяльність підприємств, установ та організацій комунальної форм власності, є державна мова.** Органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації комунальної форм власності беруть до розгляду документи, складені державною мовою, крім випадків, визначених Законом. Відповіді на звернення фізичних та юридичних осіб до органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій комунальної форм власності надаються державною мовою, якщо інше не встановлено Законом.

Також звертаю увагу, що відповідно до статті 28 Закону **інформація для загального ознайомлення (оголошення, зокрема ті, які містять публічну пропозицію укласти договір, покажчики, вказівники, вивіски, повідомлення, написи та інша публічно розміщена текстова, візуальна і звукова інформація, що використовується або може використовуватися для інформування необмеженого кола осіб про товари, роботи, послуги, певних суб'єктів господарювання, посадових, службових осіб підприємств або органів місцевого самоврядування) подається державною мовою, якщо інше не встановлено Законом.**

3. Відповідно до частин третьої та четвертої статті 27 Закону у роботі органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій комунальної форм власності використовуються винятково комп'ютерні програми з користувацьким інтерфейсом державною мовою. Під час закупівлі комп'ютерних програм для органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій комунальної форм власності обов'язковою умовою є наявність користувацького інтерфейсу державною мовою.

4. Відповідно до статті 20 Закону трудові договори в Україні укладаються державною мовою, що не перешкоджає використовувати сторонам трудового договору його переклад.

5. Відповідно до частини першої статті 29 Закону мовою публічних заходів є державна мова. Публічними заходами є, зокрема, збори, конференції, мітинги, виставки, навчальні курси, семінари, тренінги, дискусії, форуми, інші заходи, доступні або відкриті для учасників таких заходів вільно чи за запрошенням, за плату чи безоплатно, постійно, періодично, одноразово або час від часу, що організуються повністю або частково органами місцевого самоврядування, а також суб'єктами господарювання, власниками (засновниками, учасниками, акціонерами) яких є територіальна громада незалежно від частки цієї власності.

6. Додатково звертаю увагу, що з 16 січня 2021 року набирає чинності стаття 30 Закону, яка стосується використання державної мови у сфері обслуговування споживачів. До зазначеної сфери також відноситься і надання населенню соціальних послуг відповідно до Закону України «Про соціальні послуги». Відповідно до норм статті 30 Закону **мовою обслуговування споживачів в Україні є державна мова.** Підприємства, установи та організації всіх форм власності, фізичні особи - підприємці, інші суб'єкти господарювання,

що обслуговують споживачів здійснюють обслуговування та надають інформацію про товари (послуги), у тому числі через інтернет-магазини та інтернет-каталоги, державною мовою. **Інформація про товари та послуги на території України надається державною мовою.** Виробники (виконавці, продавці) в Україні всіх форм власності надають споживачам інформацію про вироби (товари), роботи чи послуги державною мовою. Інформація про вироби (товари), роботи чи послуги доводиться до відома споживача в порядку, у спосіб та в обсязі, що визначені Законом України «Про захист прав споживачів». У разі якщо, крім державної, інформація про товари та послуги надається також іншими мовами, обсяг інформації про товари та послуги державною мовою не може бути меншими за обов'язковий обсяг інформації згідно з вимогами, встановленими Законом України «Про захист прав споживачів».

7. Відповідно до норм статей 37 та 38 Закону **мовою листування юридичних осіб**, зареєстрованих в Україні, з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної і комунальної форм власності в Україні є **державна мова.** На звернення, викладені державною мовою, юридичні особи, зареєстровані в Україні, надають відповідь державною мовою.